STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 33820
1 oktober 2026

Richtlijn voor strafvordering fysiek geweld tegen functionarissen met een publieke taak

Rechtskarakter: Aanwijzing (artikel 130 lid 6 Wet RO)
Van: College van procureurs-generaal
Registratienummer: 2026R005
Datum inwerkingtreding: 1 oktober 2026
Vervallen: –
Relevante beleidsregels OM: Aanwijzing kader voor strafvordering meerderjarigen (2019A003)
Relevante wetgeving: art. 45, 141, 300, 302 en 304 Wetboek van Strafrecht

Omschrijving

Deze richtlijn bevat de uitgangspunten voor strafvordering bij fysiek geweld tegen functionarissen met een publieke taak. Uitgangspunt is dat bij openlijk geweld (artikel 141 Sr), mishandeling (artikel 300 Sr) en poging tot zware mishandeling (artikel 45 i.c.m. 302 Sr) de verdachte wordt gedagvaard en dat de in de richtlijn opgesomde gevangenisstraffen worden gevorderd.

1. Algemeen

1.1 Verhoging strafuitgangspunten

Functionarissen met een publieke taak moeten veilig en ongehinderd hun werk kunnen doen. Zij vormen het fundament van onze rechtsstaat en het is onacceptabel dat deze functionarissen in de uitoefening van hun beroep te maken krijgen met agressie, geweld of intimidatie. De officier van justitie past daarom hogere strafuitgangspunten toe als er sprake is van fysiek geweld tegen functionarissen met een publieke taak, ten opzichte van fysiek geweld tegen andere functionarissen of burgers.[1]

1.2 Functionarissen met een publieke taak

Onder functionarissen met een publieke taak worden verstaan:
- functionarissen die belast zijn met een hulpverlenings- en opsporingstaak: opsporingsambtenaren, ambulancepersoneel, medisch personeel en de brandweer;
- functionarissen met een functie of rol met enige vorm van gezag omkleed: zoals officials in de sport,[2] bewakers, verkeersregelaars, ordehandhavers, beveiligingsbeambten, suppoosten;
- functionarissen in het openbaar vervoer: zoals treinconducteurs, machinisten, buschauffeurs, trambestuurders;
- functionarissen met een andere taak in het publieke domein: zoals onderwijzend personeel, advocaten, rechters, politici, bestuurders, deurwaarders, medewerkers van rechtbanken, gemeentehuizen en vergelijkbare openbare instellingen.

1.3 Arbeidsgerelateerd geweld of agressie

Deze richtlijn is ook van toepassing als in de privétijd bij functionarissen die belast zijn met een hulpverlenings- en opsporingstaak vanwege de functie arbeidsgerelateerd geweld of agressie wordt uitgeoefend. Dit ziet op geweld of agressie tegen de betreffende functionarissen of tegen personen die behoren tot hun familiekring.

1.4 Journalisten

Bij strafbare feiten die bestaan uit fysiek geweld tegen journalisten worden de strafuitgangspunten uit deze richtlijn toegepast.

---

[1] Waar officier van justitie staat kan ook advocaat-generaal worden gelezen
[2] Onder official(s) in de sport wordt verstaan: iemand die tijdens een sportwedstrijd oplet of er volgens de spelregels wordt gespeeld, zoals een (officieel) persoon bij sportwedstrijden, wedstrijdleider of (hulp)scheidsrechter. Grensrechters of hulp- of assistent-scheidsrechters worden tevens als (sport)official aangemerkt.

1.5 Toepasselijkheid andere strafvorderingsrichtlijnen

Bij fysiek geweld tegen functionarissen met een publieke taak past de officier van justitie deze richtlijn toe. Andere richtlijnen met uitgangspunten voor strafvordering voor de delicten die in deze richtlijn zijn opgenomen, zijn niet van toepassing.

2. Openlijke geweldpleging (art. 141 Sr)

	Uitgangspunt	**Recidive**
Tegen personen Geen letsel	GS 5 mnd	GS 7 mnd
Licht letsel:	GS 6 mnd	GS 8 mnd
Zwaarder letsel	GS 8 mnd	GS 12 mnd

Bijzonderheden
Uitgangspunt is dat schade/letsel leidt tot strafverhoging, ongeacht of het aandeel van de verdachte in de geweldpleging heeft geleid tot die schade of dat letsel.
Uitgangspunt is tevens dat de totale schade wordt vergoed.

Strafverzwarend onder andere:
– Recidive
– *Gevaarzettend gedrag*
– Geweld tegen personen en goederen
– Alcohol/drugs en (uitgaans)geweld
– Evenement of voetbal gerelateerd
– Discriminatoire aspecten
– Dood als gevolg

Onder gevaarzettend gedrag wordt verstaan gedragingen die potentieel tot ernstiger letsel (dan het letsel dat is gevolgd) hadden kunnen leiden. Denk aan het gebruik van slag/stootwapens, het gooien van zware voorwerpen richting personen, afsteken vuurwerk en richten ervan op personen, schoppen tegen lichaam van een liggend slachtoffer.

3. Mishandeling (art. 300 / 304 sub 3 Sr)

		Uitgangspunt	**Recidive**
Geen letsel, wel pijn	Droge klap of schop	GS 4 wkn	GS 6 wkn
	Slag/stootwapen, kopstoot of gegooid voorwerp	GS 2 mnd	GS 3 mnd
Licht letsel	Een of meerdere klappen/ schoppen	GS 2 mnd	GS 3 mnd
	Slag/stootwapen, kopstoot of gegooid voorwerp	GS 4 mnd	GS 5 mnd
Zwaarder letsel	Een of meerdere klappen/ schoppen	GS 14 wkn	GS 5 mnd
	Slag/stootwapen, kopstoot of gegooid voorwerp	GS 6 mnd	GS 8 mnd
	Steekwapen of een als zodanig aan te merken voorwerp	GS 8 mnd	GS 10 mnd

Bijzonderheden

Strafverzwarend onder andere:
– Recidive
– Medeplegen (niet zijnde openlijke geweldpleging)
– Evenement of voetbal gerelateerd
– Alcohol/drugs en (uitgaans)geweld
– Discriminatoire aspecten
– Voorbedachten rade (art. 301 Sr)
– Zwaar lichamelijk letsel of dood als gevolg art 300 lid 2 en 3 Sr

4. Poging zware mishandeling (artikel 302 Sr / 45 Sr)

		Uitgangspunt	Recidive
Geen wapen	Geen letsel	GS 3 mnd	GS 4 mnd
	Licht letsel	GS 4 mnd	GS 5 mnd
	Zwaarder letsel	GS 5 mnd	GS 6 mnd
Slag/stootwapen	Geen letsel	GS 4 mnd	GS 5 mnd
	Licht letsel	GS 5 mnd	GS 6 mnd
	Zwaarder letsel	GS 6 mnd	GS 8 mnd
Steekwapen, of een als zodanig aan te merken voorwerp	Geen letsel	GS 6 mnd	GS 8 mnd
	Licht letsel	GS 7 mnd	GS 9 mnd
	Zwaarder letsel	GS 8 mnd	GS 10 mnd
Inrijden op persoon	Geen letsel	GS 6 mnd + OBM 12 mnd	GS 8 mnd + OBM 12 mnd
	Licht letsel	GS 8 mnd + OBM 18 mnd	GS 10 mnd + OBM 18 mnd
	Zwaarder letsel	GS 10 mnd + OBM 24 mnd	GS 12 mnd + OBM 24 mnd
Bijzonderheden Strafverzwarend onder andere: – Recidive – Evenement of voetbal gerelateerd – Alcohol/drugs en (uitgaans)geweld – Voorbedachten rade art. 303 Wetboek van Strafrecht – Discriminatoire aspecten			

Voor een toelichting op de onderstreepte begrippen zie de Aanwijzing kader voor strafvordering meerderjarigen.

Legenda:
Afkortingen
GB = geldboete
TS = taakstraf
GS = gevangenisstraf
OBM = ontzegging van de rijbevoegdheid
vw = voorwaardelijk

Slotbepaling

Deze richtlijn treedt in werking op 1 oktober 2026, en is van toepassing op alle gedragingen die onder het bereik van deze richtlijn vallen die vanaf de inwerkingtredingsdatum worden gepleegd.